

УДК 74.24(075)

ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМИ ВПРАВАМИ ПРОТЯГОМ УСЬОГО ЖИТТЯ

Дяченко П.М.

У статті представлено аналіз роботи в школі з проблеми розвитку інтересу до занять фізичною культурою, яка повинна бути спрямована на формування і збереження зацікавленості до занять фізичними вправами протягом усього життя.

Ключові слова: фізичне виховання, навчальні стратегії, формування інтересу до занять фізичною культурою, здоровий спосіб життя.

В статье представлен анализ работы в школе по проблеме развития интереса к занятиям физической культурой, которая должна быть направлена на формирование и сохранение заинтересованности к занятиям физическими упражнениями на протяжении всей жизни.

Ключевые слова: физическое воспитание, учебные стратегии, формирование интереса к занятиям физической культурой, здоровый способ жизни.

The author of the article analyzes the work in schools pertaining to the problem of the development of interest in the lessons of Physical Training, which has to be directed to the formation of the lifelong interest in physical exercises.

Key words: Physical Training, educational strategies, formation of interest in the lessons of Physical Training, healthy way of life.

Постановка проблеми. За останні десятиріччя населення України зменшилося більш ніж на 3 млн чоловік, продовжує зростати захворюваність населення, відзначається зростання депресій, алкоголізму, тютюнопаління, неврозів, злочинності. Особливу тривогу викликає погіршення здоров'я дітей та підлітків. Понад 75% дітей дошкільного віку та більше ніж 90% випускників шкіл мають різного ступеня відхилення за показниками здоров'я. Практично все населення України перебуває в стані психоемоційного та соціального стресу, пов'язаного з наслідками чорнобильської аварії і різкого зниження життєвого рівня в умовах економічної кризи. Питання здоров'я населення України в наш час трансформувалося в проблему, яка загрожуює національній безпеці держави.

Мета і завдання дослідження. Пропаганда фізичної культури в школі повинна бути спрямована на формування і збереження інтересу до занять фізичними вправами протягом усього життя [1]. У реалізації цієї мети велике значення має просвітницька діяльність, у яку повинні бути залучені не тільки учні, а й батьки, вчителі. Важливе значення мають позаурочні заходи. На уроках фізичного виховання слід формувати в учнів позитивне ставлення до занять фізкультурою [2]. Особливо актуальними ці питання є для сільської школи, територіально віддаленої від великих спортивних центрів [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, виклад основного матеріалу дослідження. Для формування здорового способу життя і активізації

занять фізкультурою важливим етапом є використання елементів організаційної роботи [1–6]. Важливо використовувати різні підходи до організації заходів у школі та поза нею: проведення спортивної години, змагань, показових виступів з гімнастики та інших видів спорту, Дня здоров'я за участі вчителів та батьків, конкурсів “Що? Де? Коли?”, театралізованих вечорів, запрошувати до школи на зустрічі з учнями відомих спортсменів, медичних працівників тощо.

Важливе значення у формуванні позитивного ставлення учнів та їх батьків до занять фізкультурою має створення у шкільному музеї куточка, присвяченого фізичному вихованню та організації здорового способу життя. Слід залучати учнів до роботи зі збирання цікавих інформаційних матеріалів, вирізок з газет та журналів, вимпелів, кубків, медалей, стрічок чемпіонів, дипломів, спортивного інвентарю з автографами відомих спортсменів, фотодокументів, присвячених фізкультурним заходам, що проводяться у школі, районі тощо. Необхідно висвітлювати на батьківських зборах досвід кращих родин у справі фізичного виховання дітей удома. Ця робота повинна виконуватися за умови активної участі в ній учнів, причому не тільки спортсменів, а й інших, придатних до створення матеріальної бази, до організації змагань, Дня здоров'я, туристичного походу тощо. Ця діяльність учнів також потребує підготовки, до якої слід залучати вчителів трудового навчання, адміністрацію

закладу, батьківський колектив, медичних працівників тощо.

Таке навчання здійснюється як у процесі навчальної, так і позаурочної роботи, на уроках, секційних заняттях, спортивних змаганнях, у туристичних походах тощо [6]. Найбільш доцільно залучати до роботи з активізації фізичного виховання і формування здорового способу життя учнів старших класів без урахування успішності, у тому числі “важких” учнів, які часто проявляють значні організаторські здібності.

Хороші результати зі згуртування шкільного учнівського колективу дає використання під час проведення публічних спортивних заходів спеціальної форми та емблеми. Це виховує відповідальність за честь школи, гордість за можливість бути її учнем.

По закінченні заходу учні можуть написати твір, підготувати фотогазету, подарувати шкільному музею одержані грамоти, дипломи, медалі, кубки, інші відзнаки спортивних досягнень тощо.

Створення матеріальної бази та боротьба з травматизмом у школі – найактуальніше питання розвитку системи фізичного виховання. Крім стандартного обладнання, в школі набуло поширення також і нестандартне: саморобний інвентар, тренажери тощо. Оптимізація кількості спортивного обладнання допомагає забезпечити всіх учнів під час уроку фізкультури відповідним інвентарем, вирішити питання раціонального використання часу на уроці, дати учням відповідне навантаження, підійти диференційовано до кожного, підтримати активність учнів протягом усього заняття. За відсутності в залі та на майданчиках захисних пристосувань, перевантаженості приміщень

посилюється ймовірність травматизму. Однією зі складових успішних занять є заходи, спрямовані на усунення можливих причин травматизму.

При школі, на прилеглий території, можна створити Екологічну стежку, Стежку здоров'я, на певних етапах проходження якої встановити спортивні пристрої для фізичних вправ (перекладина, стінки тощо), закласти майданчики, де проводити ігри у футбол, баскетбол, волейбол тощо. Такі стежки можуть використовуватися під час проведення Дня здоров'я, до якого залучаються батьки і вчителі.

До занять з фізкультури та участі у спортивних заходах слід допускати тільки здорових учнів. Важливо навчити учнів елементів самоконтролю, обладнавши у шкільному закладі місце, де вони зможуть вимірювати зріст, вагу, силу, життєвий об'єм легень тощо.

Висновки. Час і стан справ вимагають, щоб учитель фізичного виховання володів глибокими психолого-педагогічними та медико-біологічними знаннями, умів виховувати в дітях високу фізичну культуру, розвивав навички самовиховання і працював однаково ефективно з дітьми різних вікових груп і стану здоров'я [4; 5]. Вже тому підготовка викладачів фізичного виховання повинна здійснюватися в навчальних закладах, які мають першокласний викладацький склад і гарну методичну та матеріальну базу. Працювати вчителем фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах і в молодших класах повинні лише висококваліфіковані вчителі, оскільки саме в цей період закладається фундамент здоров'я і ставлення до нього протягом усього життя.

Література

1. Бондар В. І. Підготовка вчителя початкової школи в умовах запровадження Болонської конвенції : матеріали Міжнародної науково-методичної конференції, 1–2 квітня 2004 р./ В. І. Бондар ; укл. : Л. Л. Макаренко, М. С. Севастюк, О. П. Симоненко. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – С. 7–16.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження нових технологій навчання в сільській початковій школі : монографія / О. А. Біда, Г. П. Волошина, М. В. Картель та ін. ; за заг. ред. Н. С. Побірченко. – К. : Наук. світ, 2002. – 229 с.
4. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : навч. посіб. / О. М. Пехота та ін. ; за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. – К. : Видавництво А.С.К., 2003. – 240 с.
5. Савченко О. Я. Підготовка вчителя в контексті інноваційної шкільної освіти / О. Я. Савченко // Школа першого ступеня: теорія і практика : збірник наукових праць Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2004. – Вип. 10. – С. 109–117.
6. Крук М. Фізичне виховання дітей з використанням літніх оздоровчих майданчиків і таборів відпочинку в Україні / М. Крук // Початкова школа. – 2002. – № 4.